

Protokół Nr 4/IV/2019
posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska
Rady Miejskiej w Łodzi,
z dnia 4 kwietnia 2019 r.

DPr-BRM-II.0012.10.5.2019

I. Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji - 12 radnych

obecnych - 10 radnych

nieobecnych - 2
oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią załącznik nr **1 i 2** do niniejszego protokołu.
Zaproszenie stanowi załącznik nr **3 i 4** do niniejszego protokołu.

II. Posiedzeniu Komisji przewodniczyła:

Przewodnicząca Komisji radna p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka.

III. Proponowany porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu nr 3/II/19 z dnia 28 lutego 2019 r.
2. Informacja Zarządu Zieleni Miejskiej na temat standardów kształtowania zieleni w Łodzi.
3. Informacja Prezydenta Miasta Łodzi na temat wystawy EXPO 2024 pod kątem ochrony zieleni.
4. Sprawy wniesione i wolne wnioski

IV. Przebieg posiedzenia i przyjęte ustalenia.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka powitała na sali obecnych radnych i zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności stwierdziła kworum niezbędne do prowadzenia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał i opinii. Przewodnicząca przedstawiła proponowany porządek posiedzenia. Następnie zaproponowała zmianę kolejności punktów porządku obrad. Zmieniony porządek obrad:

1. Przyjęcie protokołu nr 3/II/19 z dnia 28 lutego 2019 r.
2. Informacja Prezydenta Miasta Łodzi na temat wystawy EXPO 2024 pod kątem ochrony zieleni.
3. Informacja Zarządu Zieleni Miejskiej na temat standardów kształtowania zieleni w Łodzi.
4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Radni nie wnieśli uwag do propozycji zmian w porządku. Porządek został przyjęty jednomyślnie **6** głosami **za**.

Ad pkt 1 - Przyjęcie protokołu nr 3/II/19 z dnia 28 lutego 2019 r.

Protokół został przesłany radnym drogą elektroniczną. Radni nie wnieśli uwag do jego treści. **Przewodnicząca Komisji** poddała pod głosowanie przyjęcie protokołu nr 3/II/19 z dnia 28 lutego 2019 r.

Komisja w głosowaniu przy **6** głosach „za”, przy **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się” jednomyślnie przyjęła powyższy protokół.

Ad pkt 2 - Informacja Prezydenta Miasta Łodzi na temat wystawy EXPO 2024 pod kątem ochrony zieleni.

W imieniu Prezydenta Miasta informacje na temat wystawy EXPO 2024 przedstawił **p.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami p. Maciej Riemer**: Właściwym byłoby gdybyśmy spotykali się cyklicznie i mógłbym składać sprawozdania z podjętych prac. Jeśli chodzi o wystawę EXPO pod kątem zieleni chciałbym temat rozbić na dwie części. Po pierwsze to jest planowanie terenu samej wystawy czyli przygotowywanie studium wykonalności. To jest zdanie na ten rok. W drugim punkcie chciałabym skupić się na innych obszarach zieleni, którymi w ramach ochrony zieleni zajmujemy się. Opracowanie studium wykonalności jest to kontrakt, który podpisaliśmy w grudniu z Konsorcjum Firm, którego liderem jest firma doradcza PWC i biuro architektoniczne. W ramach tego zlecenia pod kątem ochrony zieleni jako element wstępny i przygotowawczy do sporządzenia planu urbanistycznego Master Planu urbanistycznego i urbanistyczno-architektonicznego samej wystawy zleciliśmy szereg badań i ekspertyz w zakresie ochrony zieleni tak aby projektowanie zieleni dopełniało norm i standardów z tym związanych. Zleciliśmy pełną analizę dendrologiczną terenu wystawy, Parku im. 3 Maja, Parku Baden -Powella, zieleńca przy ul. Konstytucyjnej oraz terenów położonych na południe od parku Baden-Powella w pasie torów kolejowych i dalej na południe w okolicach Budohurtu. Pełne wyniki analiz będziemy mogli udostępnić w ciągu miesiąca. Podjęliśmy decyzję projektową, aby te opracowania udostępniać w internecie. W ramach pierwszej części analizy dendrologicznej, dendrolog p. Marek Hłaski przeprowadził spacer badawczy z mieszkańcami

w zeszłym miesiącu przedstawiając wyniki prac dotyczące Parku im. 3 Maja. Prowadzona jest też analiza przyrodnicza, związana z zamieszkującą na tym terenie zwierzyną. Wyniki będą przedstawione w czerwcu. Kolejnym element stanowi badanie wodno-gruntowe. Przeprowadzone prace nad tunelem kolejowym według naszych wstępnych informacji wpłynęły na poziom wód. Przeprowadzenie tych prac w Parku im. 3 Maja wymaga zgody konserwatora, która powinniśmy uzyskać w przyszłym tygodniu. Kolejnym elementem, który powstaje w oparciu o studium wykonalności i ma wpływ na ochronę zieleni jest program merytoryczny Wystawa. Chcielibyśmy skupić uwagę światowych ekspertów i w ramach budowania programu wystawy będą prowadzone warsztaty i działania partycypacyjne z mieszkańcami Łodzi od maja do lipca. Chodzi o jak najszersze skonsultowanie programu. Podobnie jak i sam plan zagospodarowania terenu wystawy jak i elementów wspierających. Chcielibyśmy poddać pod krytyczną analizę całej społeczności tak aby później firma PWC w lipcu, sierpniu mogła te uwagi nanieść, aby dokument mógł być przyjęty we wrześniu. W zeszłym roku projektując rewaloryzację parku Helenowskiego zleciliśmy analizę

dendrologiczną tak, aby prowadzone w zeszłym roku prace projektowe nie wpłynęły negatywnie na drzewostan. Podobnie zamierzamy postępować z każdym kolejnym terenem.

W najbliższym czasie będzie to dotyczyło Parku nad Jasieniem. Mam nadzieję, że uda się zabezpieczyć środki z funduszy unijnych. Szereg rozwiązań chcielibyśmy implementować w ramach przygotowań do EXPO i zastosować jako standard troski o zielen w Łodzi.

W fazie pytań i dyskusji głos zabrała **Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk:** Jak pan wywołał te pszczoły- chciałam zapytać czy to będzie elementem późniejszych działań czy będzie to w tym roku realizowane czy będą to budynki użyteczności publicznej czy wejdą Państwo we współpracę z uczelniami?

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami p. Maciej Riemer: W zeszłym roku odbyło się spotkanie z Wojewódzkim Związkiem Pszczelarzy. Szczegółowe decyzje w tej kwestii pozostawiamy firmie PWC.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: czy Państwo także uwzględniają nasadzenia i uzupełnienia tej zieleni o łąki kwietne i gatunki drzew i krzewów miododajnych, które umożliwią dalsze funkcjonowanie owadów w mieście.

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami p. Maciej Riemer: jesteśmy w trakcie rozmów z fundacją Łąka. Chcielibyśmy, aby wzdłuż szlaku EXPO zwłaszcza w centrum miasta i wokół ciekawszych terenów zielonych innowacyjne elementy występowały.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: Czy będą podejmowane działania związane z zielonym EXPO w okolicach rezerwatu na ul. Krzemienieckiej.

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami p. Maciej Riemer: Raczej nie. Skala inwestycji, jaką planujemy w rejonie terenu wystawy plus połączenie terenów zwłaszcza w dolinie rzeki Łódki i Jasienia i przeniknięcie tych działań szlakiem centrum miasta jest bardzo dużym wyzwaniem i wydaje mi się, że sięgnięcie po olbrzymi teren zieleni pięknej, unikatowej w ramach EXPO sięgnięcie po tereny parku na Zdrowiu wykraczałoby poza nasze możliwości.

Radna p. Monika Malinowska-Olszowy: Czy w przygotowania do EXPO zostały włączone uczelnie i w jakim zakresie?

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami p. Maciej Riemer: Tak. Uniwersytet Medyczny jest właścicielem części terenów wystawy. Na bieżąco uczestniczą w projektowaniu zielenca przy ul. Pomorskiej, Konstytucyjnej i Małachowskiego. Jeśli chodzi o zielone szlaki, chcielibyśmy, aby przechodziły one przez tereny największych uczelni.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka: Jakie Wydziały są zaangażowane do przygotowania EXPO?

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami p. Maciej Riemer: W Oddziale ds. EXPO skupiają się prace. Korzystamy z opinii Zarządu Zieleni Miejskich i Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka: Chciałam zapytać o ocenę dendrologiczną. Mieszkańcy w tej kwestii wykazali czujność i gdy na mapie zauważyli kropki skojarzyli je z wycinką.

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami

p. Maciej Riemer: Myślę, że ocenę zaprezentuję na jednym z posiedzeń za dwa, trzy miesiące. Największy problem odnotowaliśmy na zieleńcu przy ul. Pomorskiej i Konstytucyjnej. Większość tego terenu nie jest w rękach miasta. Jest to własność Uniwersytetu Medycznego

z którym współpracujemy. Na tym terenie było zaplecze budowy Centrum Medycznego w latach 70-tych. Są tam zwały betonu, gruzu, które znajdują się pod ściółką i drzewostanem. Udało się też znaleźć koczowisko bezdomnych. Zieleniec oglądany z ul. Małachowskiego, Konstytucyjnej, Pomorskiej wygląda na zwartą grupę zieleni. Jest to zieleń w miarę uporządkowana, urządzona tylko na skraju przy drodze.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka: Czy do współpracy są zapraszane organizacje zajmujące się zielenią w Łodzi?

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami

p. Maciej Riemer: Współpracujemy z Towarzystwem Urbanistów Polskich i Izbą Architektów.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: czy elementem koncepcji będzie projekt przygotowany przez prof. Zalewskiego- błękitno-zielona sieć?

P.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Expo w Wydziale Zarządzania Projektami

p. Maciej Riemer: Profesor jest chyba najbardziej znanym autorytetem w Łodzi jeśli chodzi o przyrodę. Koncepcję błękitno—zielonej Łodzi chcielibyśmy promować bardzo szeroko. W całości przy EXPO nie da się jej w pełni zrealizować.

Przewodnicząca Komisji poinformowała, że na jednym z kolejnych posiedzeń Komisja zapozna się z prezentacją dotyczącą oceny dendrologicznej.

Ad pkt 3 - Informacja Zarządu Zieleni Miejskiej na temat standardów kształtowania zieleni w Łodzi.

Informację na temat standardów kształtowania zieleni przedstawił **Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche** – załącznik nr 5 do protokołu.

W fazie pytań i dyskusji głos zabrała **Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk:** Bardzo cieszę się z powstania tego dokumentu. Moją troską jest to, czy ten dokument stanie się wytyczną dla Wydziałów Urzędu Miasta Łodzi. W poprzedniej kadencji była mowa o powołaniu stanowiska ogrodnika miasta, który mógłby realizować część spraw wymienionych w standardach, na przykład wstrzymywania inwestycji w przypadku stwierdzenia zagrożenia drzewa.

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Od momentu kiedy mam okazję pilotować te sprawę wiele dobrego dało się zrobić i pokazać urzędnikom wszystkich Wydziałów, które z nami współpracują. Powołanie ogrodnika miasta w maju ubiegłego roku w randze Zastępcy Dyrektora w moim przekonaniu nie było dość mocnym sygnałem do tego, jak zieleń jest bardzo istotna. Pani Prezydent posiada dokument, który ma podnieść rangę ogrodnika miasta. Ogrodnikiem miasta ma stać się Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich. Zarządzenie z sierpnia 2018 r. Biura ds. Realizacji Inwestycji wymagające uzgodnienia wszelkich inwestycji realizowanych na terenie miasta na etapie koncepcji z zarządem Zieleni

Miejskich po pierwszym okresie swojego funkcjonowania zaczyna funkcjonować trochę lepiej. W momencie kiedy pojawiłem się znowu w Urzędzie naskarżyłem na jednostki, które nie opiniują tych projektów w Zespole Ogrodnika Miasta i to się zmieniło. Jesteśmy zasypywali ogromną ilością wniosków o uzgodnienie.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: Inwestycje na etapie projektowania będą przesyłane do Zarządu Zieleni i to Państwo będziecie je opiniować, czy w każdym Wydziale będzie przeszkolona osoba?

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Wnioski trafiają do Zarządu. W Zespole Ogrodnika Miasta są tylko trzy osoby. Każda inwestycja ma swoją kartę projektu i na każdym etapie powinna być u nas konsultowana. Plan remontów też będzie konsultowany. Będziemy też przekazywać wytyczne wykonawcy danego remontu co do tego, jak należy prace wykonywać i w momencie ich odbioru będziemy sprawdzać, czy rzeczywiście zalecenia ZZM zostały wykonane. Mamy być wiodąca i jedyną jednostką, która będzie decydowała o zakresie realizowanych prac związanych z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: czy Zarząd Zieleni Miejskich będzie opiniował wnioski składane do budżetu obywatelskiego dotyczące wycinki zieleni? Pojawia się potem problem, że niektóre wnioski potem wygrywają.

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Chodzi o inwestycję przy ul. Drewnowskiej. Z jakiegoś powodu nie było tam opinii. Tam jest kolizja z drzewami. Myślę, że taka sytuacja nie powtórzy się.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: Czy w ramach standardów kształtowania zieleni są przygotowywane informacje na temat tego, jakie gatunki i w jakich miejscach powinny być? Czy jest też przewidziana możliwość przesadzania drzew?

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Wszystkie te informacje zawierają standardy. Jeśli chodzi o przesadzenie są to bardzo wysokie koszty. Udatność takich przesadzeń jest możliwa o ile drzewo docelowo trafia w miejsce, które jest dla niego doskonałe do warunków wzrostu. W przypadku inwestycji na ul. Drewnowskiej moim zdaniem konieczność przesadzenia tych trzech drzew i wliczenie ich w koszt budżetu tego zdania mogłaby uniemożliwić realizację tego zadania w ogóle.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: kwestia wycinki i koszenia traw do zera, podnosiłam to w ramach uchwały dotyczącej pszczoł. Koledzy zwracają uwagę, że jeżeli centrom miast wycina się trawy do zera to różne owady i małe ptaszki nie mogą żerować. Czy standardy przewidują koszenie trawa do minimum?

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Ten problem pojawia się i jest problemem tych, którzy utrzymują drogi, utrzymują zielen miejską. Chcemy dążyć do tego, aby stworzyć w szerokich pasach drogowych takie miejsca, gdzie będziemy trawę wyższą zostawiać, ewentualnie uzupełniać środowiskiem łąkowym.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: w jaki sposób zostaną poinformowane Wspólnoty Mieszkaniowe i Spółdzielnie o standardach kształtowania zieleni?

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: W pewnym zakresie standardy kształtowania zieleni będą dyskutowane ze środowiskiem grup społecznych.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: czy po wejściu standardów będą Państwo mogli przyjrzeć się inwestycjom zakończonym pod kątem ochrony drzew? Chodzi o rewitalizację parku przy ul. Sienkiewicza, parku im. Moniuszki.

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: mamy tego świadomość. Jesteśmy administratorem tego obiektu. W tej chwili jesteśmy tylko obserwatorem tego co realizuje Zarząd Inwestycji Miejskich. Wczoraj odbyło się spotkanie, jutro wspólnie z inżynierem kontraktu, z ZIM mamy wystosować pismo do wykonawcy dotyczące oczekiwań co do wyglądu. Chcemy doprowadzić do tego, aby wszystkie inwestycje w mieście były tak prowadzone, żeby system SDD (słoma-deska-drut) na drzewach się pojawiał.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Marta Grzeszczyk: Chciałam jeszcze p. Dyrektorowi pokazać rezerwat na ul. Krzemienieckiej. Alejki pomiędzy rezerwatem a Domem Pomocy Społecznej zostały wyremontowane i nie wiem, czy terenem zarządza Zarząd Inwestycji Miejskich.

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Alejki są Zarządzie Zieleni Miejskich. Jesteśmy po konsultacji z p. Witosławskim z Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa i Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska. Te działania, które możemy podjąć i mamy wstępną akceptację jeśli chodzi o założenia w RDOŚ niebawem zostaną wykonane. Jedna sprawa to kwestia ochrony infrastruktury, która została wybudowana, druga to kwestia uregulowania stosunków wodnych.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka: Cieszę się, że prace nad standardami kształtowania zieleni mają się ku końcowi. Wspominał Pan, że nie wiadomo, czy będzie do dokument przyjęty w formie uchwały Rady Miejskiej czy w formie zarządzenia Prezydenta Miast.

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Sprawa jeszcze nie jest rozstrzygnięta. Zdaniem Zarządu Dróg i Transportu jeśli dokument zostanie przyjęty w formie uchwały Rady Miejskiej to Zarząd będzie miał większe szanse wprowadzenia zapisów z tych standardów do swoich umów i wymogów wobec wykonawców.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka: Rozumiem, że po przyjęciu dokumentu dotyczącego standardów Wydziały prowadzące inwestycje będą zobowiązane do przestrzegania wytycznych zawartych w dokumencie.

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Najtrudniejsze są początki. Myślę, że to już się udało. Wywołanie wrażliwości wśród urzędników w moim przekonaniu jest już powszechne. Ten dokument może tylko to umocnić. Stowarzyszenie Architektów Krajobrazu poprosiło Urząd Miasta Łodzi, aby Zarząd Zieleni Miejskich został koordynatorem tworzenia ogólnopolskich standardów utrzymania zieleni.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka: My rozmawiamy o inwestycjach miejskich a co z inwestorami prywatnymi, czy te standardy też będą ich obowiązywać?

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskich p. Maciej Winsche: Te standardy nie mają przełożenia na prywatnych inwestorów.

Ad pkt 4 - Sprawy wniesione i wolne wnioski.

W ramach spraw wniesionych radna p. Antonina Majchrzak poinformowała, że w dniu 14 kwietnia odbędzie się sprzątanie miasta pod nazwa w Łodzi się nie szkodzi.

Radny p. Mateusz Walasek zaproponował, aby na jednym z kolejnych posiedzeń Komisja zajęła się tematem elektromobilności a radna p. Majchrzak zaproponowała zajęcie się sprawą oznakowania buspasów.

Przewodnicząca Komisji przedstawiła sprawy, które wpłynęły do Komisji i poinformowała, że poniższe dokumenty zostały dostarczone członkom za pośrednictwem poczty elektronicznej:

1. Pismo mieszkańców Chojen dotyczące działalności zakładów Hutchinsona.

*Na tym prowadząca zamknęła posiedzenie.
Nagranie z posiedzenia Komisji znajduje się w Biurze Rady Miejskiej.*

**Przewodnicząca
Komisji Ochrony Środowiska**

Małgorzata Moskwa-Wodnicka

Protokół sporządziła

Joanna Kaźmierczyk